

Wethouder Paul Schoute

Focus meer richting inwoners verleggen

‘Wij hebben als gemeente de wijsheid niet in pacht. Onze uitdaging is een methodiek te vinden, zodat we door burgerparticipatie gebruik kunnen maken van de kennis, kunde en creativiteit die aanwezig is om onze stad nog mooier te maken. Dat is ook mijn motivatie om dit te doen. Ik ben naast wethouder ook inwoner van de stad en heb er zelf ook geen behoefte aan dat er van alles in mijn omgeving gebeurt waar ik geen weet van heb. Het gevoel heb dat ze ons inwoners hadden kunnen vragen, omdat wij ook ideeën hebben’, reageert wethouder Paul Schoute op de kick off van burgerparticipatie in Harlingen. Eind dit jaar komt hij als wethouder van onder andere bestuurlijke vernieuwing met een nota over burgerparticipatie, een stuk dat tijdens het webinar spontaan is gedoopt tot de Harlinger Participatie Code.

Inwoners kunnen meepraten over hun straat of buurt

‘Ik heb me geen moment verveeld tijdens het webinar. Met name doordat er verschillende invalshoeken door de sprekers werden besproken. Ference van Damme nam ons mee in de wereld van de razendsnelle veranderingen. Ik weet niet of het zo snel gaat als hij aangaf, maar misschien wel en gaat alles in zo’n enorm tempo dat het wellicht al is veranderd voor we erg in hebben. Hij is een inspirerende spreker die een verstrekkend toekomstbeeld schetste waar wij als gemeente, maar zeker ook de inwoners, mee te maken krijgen. Ze kunnen meepraten over hetgeen in hun eigen straat of buurt plaatsvindt en de grotere thema’s’.

Maatschappelijke financiering biedt wellicht kansen

Het verhaal van Fedde Wielstra heeft de wethouder aan het denken gezet. ‘Deze spreker verwoordde het praktijkvoorbeeld van burgerparticipatie van de stichting Campus Damwâld. Een spannend proces, waarbij de inwoners veel verantwoordelijkheden hebben gekregen. Het lijkt me best moeilijk om als gemeente zoveel uit handen te geven, maar het biedt zeer zeker kansen. Met name het deel over de maatschappelijke financiering lijkt me een interessante constructie. Dan ga je toch denken of dit in Harlingen ook haalbaar is. Marije van den Berg bracht de verhalen van beide heren als het ware terug naar de praktijk en schetste een aantal dilemma’s. Die combi van verschillende invalshoeken maakte het webinar interessant’.

Geen spoorboekje

Paul Schoute vertelt dat burgerparticipatie een enorme kans voor de inwoners biedt om mee te praten en te denken over het gemeentelijk beleid. ‘De nieuwe omgevingswet vraagt meer van de gemeente, maar ook van de inwoners en ondernemers. Op dit moment worden de meeste initiatieven door de gemeente genomen, maar in de toepassing van participatie instrumenten mag wat meer lijn komen. Vaak zijn we daarbij afhankelijk van het enthousiasme van een bepaalde afdeling van de gemeentelijke organisatie.

De omgevingswet wil de focus meer richting de inwoners verleggen. Als inwoners of ondernemers iets willen, moeten ze niet achterover leunen en op de gemeente wachten, maar zelf actie ondernemen. Een project zelf in gang te zetten, maar wel met plannen komen die draagvlak bij buurt-, wijk- en stadsgenoten hebben. Dit is nieuw en daar zijn niet alle inwoners en ondernemers zich op dit moment van bewust. Al hebben we natuurlijk al een paar voorbeelden van burgerparticipatie (zie elders deze pagina’s, red.)’.

De wethouder vervolgt: ‘De nieuwe omgevingswet gaat overigens verder dan grote projecten. Ook als inwoners in de toekomst bijvoorbeeld privé een grote verbouwing willen realiseren, moet men

zelf ook voor draagvlak bij burens en belanghebbenden zorgen. Dit gaat best gevolgen hebben'.

Hoe burgerparticipatie vorm geven?

Het is moeilijk aan te geven hoe burgerparticipatie vorm gaat krijgen. 'Ieder project zal een andere aanpak vragen, en dat maakt het zo spannend en ongrijpbaar. De kaders die als leidraad kunnen dienen, komen zoveel mogelijk in de nieuwe Harlinger Participatie Code die eind dit jaar wordt opgeleverd. Voor de zomer komt er nog een Raadsinformatiebrief, waarin we aangeven hoe het proces wordt aangepakt en wat we ervan vinden. Dan volgt er in september een slotavond met de raad, waarin een soort tussenstand wordt besproken'.

Inwoners en ondernemers goed in hele proces meenemen

'De grootste uitdaging is', vertelt de wethouder, 'dat inwoners en ondernemers worden betrokken bij burgerparticipatie en in het hele proces goed worden meegenomen. Het is essentieel dat er heldere afspraken worden gemaakt en dat de verwachtingen van alle partijen goed in kaart worden gebracht. En dat wordt een traject van vallen en opstaan. Er zijn al een heleboel manieren, en een aantal zetten we ook al in, maar er zijn nog geen richtlijnen die we als leidraad kunnen gebruiken'.

'Het is echter ook belangrijk om een balans te vinden', aldus de wethouder. 'De inwoners en ondernemers moeten niet overvraagd worden met de ene enquête na de andere. Ook dat is een zoektocht. Hoe vinden we de balans in het betrekken van inwoners en ondernemers bij het beleid. Daarop volgt meteen de vraag hoe we de mensen bereiken. Nu zie je vaak de 'usual suspects' en die mensen verdienen absoluut een compliment. Deze groep heeft een inzet en betrokkenheid waar we heel blij mee zijn. Maar ... we willen ook die andere Harlingers bereiken, die ook ideeën hebben. Zeker als het gaat om hun eigen straat en buurt. Ik denk dat je uiteindelijk ook veel van die mensen meekrijgt, omdat het om de leefbaarheid in hun eigen omgeving gaat'.

Participatie is leerproces dat we voortdurend bijstellen

De wethouder filosofeert dat burgerparticipatie verregaande vormen kan krijgen. 'Misschien leidt het er ooit toe dat wijken/buurtten een budget krijgen, dat ze binnen afgesproken kaders gedeeltelijk zelf kunnen inzetten. Maar nogmaals, per thema bekijken hoe de participatie wordt ingericht en ook op welke manier dat ingezet kan worden. Want naast de voorbeelden die we in Harlingen kennen, zijn er nog veel meer andere methodieken toe te passen. Dit blijft voorlopig een zoektocht, waarbij we met de Harlinger Participatie Code vorm aan moeten geven. Want niet alleen de inwoners en ondernemers moeten weten waar ze aan toe zijn, maar ook binnen onze eigen gemeentelijke organisatie is houvast van belang. Wat moeten we doen in welke situatie? Dit is voorlopig een leerproces dat we voortdurend moeten bijstellen'.

Kansen om de stad nog mooier te maken

De wethouder besluit: 'Wat echter het belangrijkste is, is dat burgerparticipatie een kans biedt om er gezamenlijk voor te zorgen dat onze stad nog mooier wordt. Het gaat goed met Harlingen. We groeien en er is enthousiasme en energie in de stad. En wellicht staan we aan de vooravond van een nieuwe bloeiperiode van welvaart en welzijn. We hebben daar alles voor in huis denk ik. We kunnen alle goede ideeën, kennis, creativiteit en vaardigheden goed gebruiken in het belang van onze prachtige stad'.